

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TÜRK İNKILÂP TARİHİ ENSTİTÜSÜ DERS TANIM VE UYGULAMA BİLGİLERİ					
Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U Saat	Kredisi	AKTS
ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ-I	ATA115	1. Yıl Güz	2+0	2	1
Ön Koşul Dersleri:	Ön koşul dersleri yok				
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Zorunlu				
Dersin Koordinatörü	Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Prof. Dr. Necdet AYSAL				
Dersi Verenler					
Dersin Yardımcıları					
Dersin Amacı	Bu ders öğrenciye, Türk Devrimi'ni zorunlu kılan tarihsel koşulları, Anadolu'nun işgaline karşı ortaya çıkan Mustafa Kemal Paşa liderliğindeki direniş hareketini ve bu hareketin askeri, siyasi ve diplomatik boyutlarına ilişkin temel bir formasyon kazandırmayı amaçlar.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	1- Islahat, İhtilal, İnkılâp gibi kavramları açıklayarak Osmanlı Devleti döneminde yapılan ıslahatları gerekçeleri ve sonuçları ile öğrenir. 2- Osmanlı Devleti'nin gerilemesinin nedenlerini kavrar ve Batı'daki gelişmeler çerçevesinde değerlendirme yapar. 3- Osmanlı Devleti'nin son yüzyıldaki yeniliklerle, Atatürk dönemi devrimleri arasında karşılaştırma yapar. 4- Osmanlı Devleti'nin son yıllarında gündeme gelen fikir akımlarını öğrenir ve bu akımlar arasında karşılaştırma yapar. 5- Osmanlı Devleti'nin son yüzyıldaki önemli toprak kayıplarını simgeleyen Trablusgarp, Balkan Savaşları ve I. Dünya Savaşı'nın nedenlerini ve sonuçlarını kavrar. 6- Mondros Mütarekesi'nin ne denli ağır hükümler içerdiğini öğrenir ve I. Dünya Savaşı'nın galip devletlerinin Paris Barış Konferansı'nda dünyaya nasıl şekil verdiklerini kavrar. 7- İşgallere karşı Saray ve Hükümet ile Anadolu halkının bakışı hakkında bilgi sahibi olur ve bu konuda karşılaştırma yapar. 8- Mustafa Kemal Paşa'nın Samsun'dan Ankara'ya uzanan Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nın örgütlenme faaliyetlerini kavrar. 9- Misak-ı Milli'nin bugün halen niçin önemli ve vazgeçilmez bir belge olduğu hakkında değerlendirme yapar. 10- TBMM'nin açılmasının hem demokrasi hem de yeni bir devletin kurulması açısından ne anlama geldiğini ifade eder. 11- Misak-ı Milli ile Sevr anlaşmasını karşılaştırır ve Sevr Anlaşmasına karşı Saray ve İstanbul Hükümeti ile TBMM'nin tavrı arasındaki farkı ifade eder. 12- Mustafa Kemal Paşa'nın Başkomutan olarak, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında ne denli önemli roller oynadığını kavrar. 13- Mudanya Ateşkes Antlaşması ve Lozan Barış Antlaşması koşullarını değerlendirerek, tam bağımsızlığın anlamını ve değerini kavrar.				

Dersin İçeriği	Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde yapılan ıslahatların başarısızlığının nedenleri ile bunların Atatürk dönemindeki inkılaplara etkisi örneklerle açıklanmalıdır. Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde devleti kurtarma adına ortaya atılan ideolojilerden Türkçülük, İslamcılık, Osmanlıcılık, Garpcılık (Batıcılık), Sosyalizm gibi akımlar tanıtılmalı, Kurtuluş Savaşı’nın; Mustafa Kemal tarafından işgalleri bitirmek, ulusal-halk egemenliğine dayalı bir devlet kurma süreci olarak yönetildiği işlenmelidir.	
HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIKLAR		
Haftalar	Konular	Ön Hazırlıklar
1	Osmanlı Devleti’nde Siyasal ve Toplumsal Yapı (Yönetenler “Askerîler”-Yönetilenler “Reaya”); Klasik Osmanlı Düzeninde Değişim ve Gerileme, Fransız Devrimi ve Osmanlı Devleti’ne Etkisi	Ders öncesinde ilgili bölümlerinin ders kitabından okunması, derste işlenen konuların tekrar analizi ve konuyla ilgili WEB’ deki sitelerin araştırılması.
2	XIX. Yüzyıl Osmanlı Modernleşmesi (III. Selim Dönemi 1789-1807-II. Mahmut Dönemi1808-1839); Tanzimat Dönemi, I. Meşrutiyet Dönemi	
3	İttihat-ı Osmanî Cemiyeti’nden İttihat ve Terakki’ye (İttihad-ı Osmanî Cemiyeti ve Jön Türkler- II. Meşrutiyet’in İlan Edilmesi); II. Meşrutiyet Dönemi; 31 Mart Olayı	
4	Reformlar ve Siyasal Yaşam (II. Meşrutiyet Dönemi Düşünce Akımları); Trablusgarp Savaşı, Balkan Savaşları	
5	Birinci Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti; Birinci Dünya Savaşı’nın Nedenleri ve Savaşın Başlaması; Osmanlı Devleti Açısından Birinci Dünya Savaşı, Birinci Dünya Savaşı’nın Sonuçları	
6	Mondros Mütarekesi 30 Ekim 1918 (Mütarekenin İmzalanması-Mütareke’nin Başlıca Hükümleri); Mondros Mütarekesi’nin Uygulanması ve İşgaller	
7	Mütareke Döneminde Siyasal Gelişmeler ve Osmanlı Hükümetleri (Mütareke Sonrası Siyasal Olaylar-Mütareke’den İzmir’in İşgali’ne İstanbul Hükümetleri- Mütareke Döneminde Basın)	
	ARA SINAV	
8	Paris Barış Konferansı 18 Ocak 1919 (Konferansa Genel Bir Bakış-Konferans’ta Türk Toprakları ile İlgili Olarak Alınan Kararlar); İzmir’in İşgali 15 Mayıs 1919; Mütareke Ortamında Cemiyetler (Kuvayı Milliye-Ulusal Cemiyetler-Ulusal Varlığa Düşman Cemiyetler)	
9	Mütareke Döneminde Mustafa Kemal Paşa (Mustafa Kemal Paşa’nın Anadolu’ya Geçmesi-Mustafa Kemal Paşa’nın IX. Ordu Müfettişliği’ne Atanması-Mustafa Kemal Paşa’nın Samsun’a Ayak Basması 19 Mayıs 1919)	
10	Genelgeler ve Kongreler Dönemi (Havza Genelgesi-Amasya Genelgesi-Erzurum Kongresi- Sivas Kongresi-Diğer Kongreler); Heyet-i Temsiliye ve İstanbul Hükümetleri; Amasya Görüşmesi, Mustafa Kemal Paşa ve Heyet-i Temsiliye’nin Ankara’ya Gelmesi	
11	Birinci TBMM’nin Açılması 23 Nisan 1920 (TBMM’nin Yapısı ve İşleyişi-TBMM’ye Karşı Tepkiler); Meclis’in Açılması Öncesindeki Durum, TBMM’nin Açılmasından Sonra Çıkan Ayaklanmalar; TBMM’nin Almış Olduğu Tedbirler); Sevr Barış Antlaşması (Sevr Antlaşmasının İmzalanma Süreci-Sevr Antlaşmasının Önemli Koşulları ve Önemi-. TBMM’nin Sevr Antlaşması’na Karşı Tepkisi)	

12	Düzenli Ordunun Kurulması; Doğu Cephesi (Ermeni Sorunu-Ermeni Saldırılarının Durdurulması-Gümrü Barışı ve Sonuçları); Güney Cephesi (Adana – Antep- Maraş- Urfa Cephesi)	
13	Batı Cephesi (I. İnönü Muharebesi-1921 Teşkilat-I Esasiye Kanunu 20 Ocak 1921-Londra Konferansı 21 Şubat- 12 Mart 1921-İstiklal Marşı'nın Kabulü 12 Mart 1921-Sovyetlerle İlişkiler ve Moskova Antlaşması 16 Mart 1921-II. İnönü Muharebesi 31 Mart -1 Nisan 1921- Kütahya ve Eskişehir Savaşları 10- 24 Temmuz 1921-Sakarya Meydan Savaşı 23 Ağustos- 13 Eylül 1921-Büyük Taarruz ve Sonuçları	
14	Mudanya Mütarekesi; Lozan Barış Konferansı (Konferans İçin Yapılan Hazırlıklar- Görüşmelerin Başlaması ve Birinci Dönem-Konferansın Kesintiye Uğraması ve Türkiye’de Önemli Olaylar-Konferansın İkinci Dönemi ve Antlaşmanın İmzalanması-Lozan Barış Antlaşması Üzerine Bir Değerlendirme-Lozan Barış Antlaşması’nın Önemli Koşulları-Lozan’ın Getirdikleri	
	YIL SONU (FİNAL) SINAVI	

KAYNAKLAR

Ders Kitabı	<i>Başlangıcından Günümüze Türkiye Cumhuriyeti Tarihi</i> , (Editör Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan), Siyasal Kitabevi, Ankara, 2011.
Yardımcı Kaynaklar	ATATÜRK, <i>Mustafa Kemal, Nutuk</i>, (3 C.), 11. Basım, Çağdaş Yayınları, İstanbul, 1982. AKŞİN, Sina, <i>İstanbul Hükümetleri ve Milli Mücadele</i>, (2C), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 2004. AKŞİN, Sina, <i>Jön Türkler ve İttihat ve Terakki</i>, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1987. ARMAOĞLU, Fahir, <i>20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1980</i>, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 2004. <i>Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi</i>, Ankuzem Yayınları, Ankara, 2009. GÖKBİLGİN, M. Tayyib, <i>Millî Mücadele Başlarken Mondros Mütarekesinden Sivas Kongresine</i>, (2C), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara, 1959. GÜNEŞ, İhsan, <i>Birinci Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Düşünsel Yapısı</i>, Eskişehir, 1985. KIRÇAK, Çağlar, <i>Meşrutiyetten Günümüze Gericilik</i>, (2 C) Basım, İmge Kitabevi, Ankara, 1994. MERAY, Seha L – OLCAY, <i>Osman, Osmanlı İmparatorluğunun Çöküş Belgeleri (Mondros Bırakışması, Sevr Antlaşması, İlgili Belgeler)</i>, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1977. OLCAY, Osman, <i>Sevres Andlaşmasına Doğru (Çeşitli Konferans ve Toplantıların Tutanakları ve Bunlara İlişkin Belgeler)</i>, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1981. ORBAY, Rauf, <i>Cehennem Değirmeni Siyasi Hatıralarım</i>, I, Emre Yayınları, İstanbul, 1993. ÖZTOPRAK, İzzet, <i>Türk ve Batı Kamuoyunda Millî Mücadele</i>, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1989. RENOUVIN, Pierre, <i>Birinci Dünya Savaşı 1914-1918</i>, 3. Basım, Çeviren: Adnan

	Cemgil, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 1982. SELEK, Sabahattin, <i>Anadolu İhtilali</i>, (2 C), 8. Basım, Kastaş AŞ Yayınları, İstanbul, 1987. SONYEL, Salahi R, <i>Türk Kurtuluş Savaşı ve Dış Politika I Mondros Bırakışmasından Büyük Millet Meclisi'nin Açılışına Kadar</i>, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1973. ŞAPOLYO, Enver Behnan, <i>Kemal Atatürk ve Millî Mücadele Tarihi</i>, Rafet Zaimler Yayınevi, 3. Basım, İstanbul, 1958. TAÇALAN, Nurdoğan, <i>Ege'de Kurtuluş Savaşı Başlarken</i>, Milliyet Yayınları, 1970. TANSEL, Selahattin, <i>Mondros'tan Mudanya'ya Kadar</i>, (4 C), 3. Basım, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1991. <i>Tarih 4 Türkiye Cumhuriyeti</i>, Maarif Vekâleti Yayınları, İstanbul, 1931. <i>TBMM Gizli Celse Zabıtları</i>. <i>TBMM Zabıt Ceridesi</i>. TEVETOĞLU, Fethi, <i>Millî Mücadele Yıllarındaki Kuruluşlar</i>, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1988. TUNAYA, Tarık Zafer, <i>Türkiye'de Siyasi Partiler 1859-1952</i>, 2. Basım, İstanbul, 1995. TURAN, Şerafettin, <i>Mustafa Kemal Atatürk Kendine Özgü Bir Yaşam ve Kişilik</i>, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2004. TURAN, Şerafettin, <i>Türk Devrim Tarihi I-II- III-IV-V</i>, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1991, 1999.
--	---

AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU			
Etkinlikler	Sayısı (Hafta)	Süresi (Saat)	İş Yüğü
Ders Süresi (Sınav haftası dâhildir: 15x toplam ders saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, ders tekrarı)	6	2	12
Ödevler, ders içi sunumlar, internet araştırmaları	6	2	12
Ara sınav	1	2	2
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	4	4
Toplam İş Yüğü			58
Toplam İş Yüğü / 30			2
Dersin AKTS Kredisi			1